

มาตรการทางกฎหมายในการรวบรวมพยานหลักฐาน
และการป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุ

ภาณุพงศ์ ลาภนิกรชัย

การค้นคว้าอิสระนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

นิติศาสตรมหาบัณฑิต

คณะนิติศาสตร์

สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

2565

บทคัดย่อ

ชื่อการค้นคว้าอิสระ	มาตรการทางกฎหมายในการรวบรวมพยานหลักฐานและการป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุ
ชื่อผู้เขียน	นายภาณุพงศ์ ลาภนิกรชัย
ชื่อปริญญา	นิติศาสตรมหาบัณฑิต
ปีการศึกษา	2565

อาชญากรรมเป็นปรากฏการณ์ทางสังคมที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลาและพบได้ทั่วไปในพื้นที่ประเทศไทย อาชญากรรมมักจะทิ้งร่องรอยในสถานที่เกิดเหตุเสมอ ดังนั้น ถ้าทำการตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุหรือการรวบรวมพยานหลักฐานอย่างมีขั้นตอน จากพยานวัตถุต่าง ๆ ในสถานที่เกิดเหตุ จะทำให้ทราบถึงร่องรอยของการก่ออาชญากรรมหรือรับรู้เหตุการณ์ต่างๆจากพยานหลักฐาน ซึ่งการค้นคว้าอิสระฉบับนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษามาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวกับการรวบรวมพยานหลักฐานและการป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุ เพื่อศึกษาเกี่ยวกับแนวความคิดพื้นฐาน ศึกษาหลักการทางกฎหมายในการรวบรวมพยานหลักฐานและการป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุ วิเคราะห์และเปรียบเทียบสภาพปัญหาการรวบรวมพยานหลักฐานและการป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุ และเพื่อเสนอแนะแนวทางในการปรับปรุงในการรวบรวมพยานหลักฐานและการป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุของต่างประเทศมาเป็นแนวทางในการพัฒนา และสามารถนำไปปรับปรุงแก้ไขกฎหมายเกี่ยวกับการป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุของประเทศไทยได้ให้เป็นมาตรฐานและมีประสิทธิภาพ

วิธีการศึกษามาตรการทางกฎหมายที่เกี่ยวกับกฎหมายด้านการป้องกันและรักษาสภาพพื้นที่เกิดเหตุของประเทศไทย สหรัฐอเมริกา และออสเตรเลีย เพื่อนำหลักเกณฑ์ทางกฎหมายของแต่ละประเทศมาวิเคราะห์เปรียบเทียบกระบวนการปฏิบัติงาน ปัญหาหรืออุปสรรค จากการศึกษาของไทยพบว่าไม่มีบทบัญญัติเกี่ยวกับขั้นตอนการตรวจและรักษาสถานที่เกิดเหตุไว้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และประมวลกฎหมายอาญาก็ไม่ได้ระบุอำนาจเจ้าหน้าที่ตำรวจลงโทษผู้ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องฝ่าฝืนเข้าสถานที่เกิดเหตุ ในส่วนสหรัฐอเมริกาไม่มีแนวทางที่มีผลทางกฎหมายหรือบทบัญญัติเกี่ยวกับการตรวจสถานที่เกิดเหตุเหมือนกับประเทศไทย โดยสหรัฐอเมริกามีคู่มือปฏิบัติงานสำหรับเจ้าหน้าที่

โดยบันทึกไว้ใน Crime Scene Investigation: A Guide for Law Enforcement ซึ่งจะเห็นได้ว่าการปฏิบัติงานดีกว่าประเทศไทย แต่เนื่องจากสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่มีความเป็นประชาธิปไตยสูงและคำนึงถึงสิทธิเสรีภาพของพลเมืองเป็นสำคัญ ทำให้เจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานเป็นมาตรฐานเดียวกัน เท่าเทียมกันทุกคน และประเทศออสเตรเลียมีคู่มือกระบวนการทางนิติวิทยาศาสตร์ของตำรวจมีมาตรฐานการปฏิบัติงานขั้นต่ำที่ผู้ตรวจสอบสถานที่เกิดเหตุต้องปฏิบัติตาม และมีพระราชบัญญัติการบังคับใช้กฎหมาย (อำนาจและความรับผิดชอบ) ปี 2002 (NSW) (Law Enforcement (Powers and Responsibilities) Act 2002 No 103) เป็นการกำหนดอำนาจหน้าที่และการบังคับใช้กฎหมายของเจ้าหน้าที่ตำรวจ และเป็นการกำหนดเกี่ยวกับการปกป้องสิทธิเกี่ยวกับผู้ถูกสอบสวนในการกระทำผิดด้วย หมวดที่ 7 ว่าด้วยสถานที่เกิดเหตุ

เมื่อพิจารณาการรวบรวมพยานหลักฐานและป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุของประเทศไทยยังขาดมาตรการทางกฎหมาย จึงเห็นสมควรนำหลักกฎหมายของต่างประเทศมาอ้างอิงในการร่างพระราชบัญญัติการรวบรวมพยานหลักฐานและป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุ ควรมีขั้นตอนการตรวจและรักษาสถานที่เกิดเหตุ ควรมีประกาศแนวทางคู่มือสำหรับการป้องกันรักษาสถานที่เกิดเหตุ เพื่อกำหนดหน้าที่ให้ต้องปฏิบัติตามอย่างถูกต้องชัดเจนและมาตรการทางกฎหมายสำหรับผู้ฝ่าฝืนเข้าไปยังสถานที่เกิดเหตุ พร้อมบทลงโทษให้มีความครอบคลุม และให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการตรวจสถานที่เกิดเหตุ ควรร่วมกันพิจารณาแก้ไขปรับปรุง จัดสรรงบประมาณในการเพิ่มบุคลากร อุปกรณ์เครื่องมืออุปกรณ์และยานพาหนะ อบรมความรู้ให้กับผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องจะทำให้สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลมีมาตรฐานเดียวกันสอดคล้องตามทันต่อการเปลี่ยนแปลงในสังคมปัจจุบันได้อย่างเหมาะสม

ABSTRACT

Title of Independent Study	Legal measures for collecting evidence and protection crime scenes
Author	Phanuphong Lapnikornchai
Degree	Master of Laws
Year	2022

Crime is a common social phenomenon in Thailand. Criminals always leave traces at the crime scene. Therefore, if we inspect the crime scene or systematically collect evidence from different physical evidence at the crime scene, we will identify the traces of crime or identify various events from the evidence. This independent study aims to study the legal countermeasures related to the collection, prevention and treatment of evidence at the crime scene, study the legal principles of evidence collection and preventive treatment at the crime scene, and analyze and compare the current situation of evidence collection and preventive treatment at the crime scene.

The study legal measures of crime scene prevention in Thailand, the United States and Australia were studied, and their legislative basis, operation process, problems or obstacles were compared and analyzed. According to a study in Thailand, according to the Criminal Procedure Law, there are no regulations regarding the procedures for inspecting and maintaining crime scenes. The Criminal Law does not stipulate that the police have the right to punish those who did not participate in the crime scene. In the United States, there are no similar criminal scene inspection laws or regulatory guidelines as in Thailand. America has Crime Scene Investigation: A Guide for Law Enforcement, which can be seen that the operation is better than Thailand. Since the United States of America is a country with high democracy and considers civil liberties a priority. Make staff work in the same standard equal to everyone And Australia, with its Police Forensic Procedures Manual, has minimum operating standards

that crime scene investigators must follow. When examining physical evidence and with the Law Enforcement (Powers and Responsibilities) Act 2002 No 103), this Act defines the authority and law enforcement of the police. And it is also about the protection of the rights of the person being investigated for the offense. Chapter 7 deals with the scene of the crime.

When considering the collection of evidence and the protection and preservation of crime scenes in Thailand, there is still a lack of legal measures. Therefore, it is considered appropriate to use foreign legal principles as a reference in drafting the Act on Evidence Collection and Crime Scene Protection. There should be a procedure for inspecting and treating the crime scene. There should be announcements of guidelines and manuals for the protection and preservation of crime scenes. To clearly define duties that must be followed correctly and legal measures for those who violate the scene and enter the scene of the crime. along with penalties to be comprehensive and have relevant agencies inspect the scene of the incident Should jointly consider corrections and improvements. Allocate a budget to increase personnel. Equipment, tools, equipment and vehicles Training knowledge for those involved will enable them to perform their duties efficiently and effectively with the same standards and keeping up with changes in today's society appropriately.